

ارسال رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه های شماره های ۸۳۸-۸۳۹ مورخ ۱۳۹۶/۹/۷  
برابط بالبخشنهامه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲ مورخ ۲۰۰/۹۵/۲۵ و نامه شماره ۱۰۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۵ راجع به عدم شمول مالیات به درآمد حاصل از تسعیر ارز صادرات کالا و خدمات

شماره: ۲۳۰/۹۷/۱۱۶

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۸/۱۶

## بخشنهامه

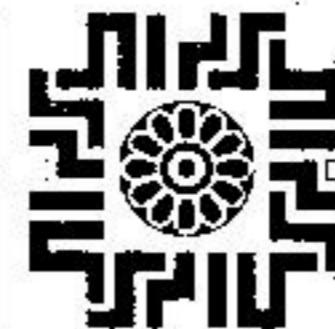
| م   | بند ۲۴ ماده ۱۴۸ - ماده ۱۴۱  | ۹۷   | ۱۱۶   |
|---|---|--|---|
| امور مالیاتی شهر و استان تهران  | ادارات کل امور مالیاتی  | مخاطبین / ذینفعان  | موضوع   |
| ارسال رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه های شماره های ۸۳۸-۸۳۹ مورخ ۱۳۹۶/۹/۷<br>برابط بالبخشنهامه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲ مورخ ۲۰۰/۹۵/۲۵ و نامه شماره ۱۰۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۵ راجع به عدم شمول مالیات به درآمد حاصل از تسعیر ارز صادرات کالا و خدمات | به پیوست تصویر رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه های شماره ۸۳۸-۸۳۹ مورخ ۱۳۹۶/۹/۷ مبنی بر ابطال بخشنهامه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲ مورخ ۲۰۰/۹۵/۲۵ و نامه شماره ۱۰۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۵ به شرح ذیل جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال میگردد: | "مطابق بند الف ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم صدرصد درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالای صنعتی و محصولات بخش کشاورزی(شامل محصولات زارعی، باگی، دام و طیور، شیلات، جنگل و مرتع) و صنایع تبدیلی و تکمیلی آن و پنجاه درصد درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهایی که به منظور دست یافتن به اهداف صادرات کالاهای غیر نفتی به خارج از کشور صادر می شوند از شمول مالیات معاف هستند و براساس بند (ب) ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجساله توسعه جمهوری اسلامی ایران، اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات در طول برنامه من نوع است و مطابق مدلول ماده ۳۶ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ و بند (ب) ماده ۴۵ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از هرگونه مالیات معاف بوده و در نتیجه احکام مواد ۳۶ و ۴۵ قوانین یاد شده در تبیین اراده مقنن بوده و موید مراتب است. نظر به اینکه بخشنهامه شماره ۱۰۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۴ و ۲۰۰/۹۵/۲۵ سازمان امور مالیاتی کشور، سود حاصل از تسعیر ارز با منشاء صادرات را مشمول مالیات قرار داده است، بخشنهامه مذکور مغایر قوانین یاد شده است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آینین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ ابطال می شود." | به پیوست تصویر رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری موضوع دادنامه های شماره ۸۳۸-۸۳۹ مورخ ۱۳۹۶/۹/۷ مبنی بر ابطال بخشنهامه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲ مورخ ۲۰۰/۹۵/۲۵ و نامه شماره ۱۰۷۴۳ مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۵ به شرح ذیل جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال میگردد: |

نادر جنتی

## معاون مالیاتهای مستقیم

| نحوه ابلاغ: فیزیکی/ اسیستمی                                | موجع ناظر: دادستانی انتظامی مالیاتی | مدت اجرا: مطابق بخشنهامه | تاریخ اجرا: مطابق بخشنهامه |
|--|-------------------------------------|--------------------------|----------------------------|
| بخشنهامه ها و دستور العمل های منسوخ (شماره و تاریخ): ندارد |                                     |                          |                            |





۹۱/۵/۷ کاه ۱۰۰  
تیر ۹۱/۵/۷

## رئیس کل با اسمه تعالیٰ

جناب آقای صافدل  
رئیس کل محترم سازمان توسعه تجارت ایران

سلیمان علیبکر

احتراماً، بازگشت به نامه شماره ۹۱/۱۰۰/۹۴۰ درخصوص مالیات سود تسعیر ارز مرتبط با فروش صادرات غیرنفتی، مراتب را به شرح ذیل به آگاهی می‌رساند:

- براساس ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم جمع درآمد شرکتها و درآمد ناشی از فعالیت‌های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زیان‌های حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیت‌های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهد بود.
- براساس بند ب ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیرنفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است.
- به موجب رای شورای عالی مالیاتی به شماره ۳۰/۴/۵۳۵۹ مورخ ۷۵/۵/۱۴ همانطور که طبق بند ۲۶ ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم زیان حاصل از تسعیر ارز براساس اصول متداول حسابداری با شرط اتخاذ روش یکنواخت طی سالهای مختلف، بعنوان هزینه قابل قبول شناخته شده است، بالطبع درآمد حاصل از تسعیر ارز نیز صرف نظر از منشاء تحصیل آن باید بعنوان یکی از اقلام درآمد در احتساب درآمد مشمول مالیات منظور گردد و معافیت درآمد حاصل از صادرات موضوع ماده ۱۴۱ قانون یاد شده دلیل بر معافیت درآمدهای بعدی که بلحاظ نگاهداری یا کاربرد ارز حاصل از صادرات بدست می‌آید، نخواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق و نظر به اینکه در محاسبه درآمد مشمول مالیات اشخاص اعم از حقوقی و حقیقی زیان حاصل از تسعیر ارز به عنوان زیان منابع غیرمعاف لحاظ می‌گردد لذا سود حاصل از تسعیر ارز نیز به تبع آن در عدد درآمدهای مشمول مالیات قرار می‌گیرد. ۵/۱۱-۶۱

سید رامین  
۹۱/۵/۱۶  
رونوشت:

- معاون محترم مالیاتهای مستقیم برای اطلاع.
- دفتر رئیس کل برای اطلاع.

|                        |                                    |                |                 |
|------------------------|------------------------------------|----------------|-----------------|
| حسین وکیلی             | محمد تقی پاکنامن                   | محمد بربگرانی  | رضاحرسانی       |
| معاون مالیاتهای مستقیم | مدیر کل دفتر شخص و حسابرسی مالیاتی | معاون مدیر کل  | کارشناس مالیاتی |
| تاریخ: ۹۱/۵/۱۷         | تاریخ: ۹۱/۵/۱۰                     | تاریخ: ۹۱/۵/۱۵ | تاریخ: ۹۱/۵/۱۶  |

۱۶۹-۴۵ فلأئذبوا الْهُوَى أَنْ تَعْلُمُوا



## دادنامه

بسم الله الرحمن الرحيم



شماره دادنامه: ۸۳۸-۸۳۹

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۹/۷

کلاسه پرونده: ۲۰۸/۹۲، ۱۴۸۰/۹۵

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکیان: ۱- رئیس اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران ۲- اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان

فرش ایرانی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال الف) ۱- بخششانه شماره ۱۳۹۱/۸/۱۰-۲۰۰/۱۶۲۱۸ سازمان امور مالیاتی

کشور ۲- نامه شماره ۱۳۹۱/۵/۲۴-۲۰۰/۱۰۷۴۳ سازمان امور مالیاتی کشور ۳- بخششانه شماره

۱۳۹۱/۸/۳۰-۲۸۴/۸/۱۶۳۳۸۳ گمرک جمهوری اسلامی ایران

ب) ابطال بخششانه شماره ۱۳۹۵/۴/۲۲-۲۰۰/۹۵/۲۵ سازمان امور مالیاتی کشور

گردنش کار: الف: رئیس اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ایران به موجب شکایت نامه شماره

۱۶۱/۳/۱۰/۱۷/۱۳۹۲ اعلام کرده است که:

"رئیس محترم دیوان عدالت اداری

با سلام

احترام آباد استحضار می دیانتد: ۱- قانونگذار در ماده ۱۰۴ قانون بر قاعده پنجم توسعه کشور به منظور امکان

## فَلَا تُنْبِغُوا لِهُنَوْيِ أَنْ تُعْدِلُوا

و/ا و/امه



**برنامه ریزی و سرمایه گذاری جهت تولید و صادرات کالاها و خدمات و نیز حضور پایدار و رقابتی محصولات ایرانی**

در بازارهای هدف صادراتی، احکام زیر را صادر کرده است:

الف- تنظیم بازار داخلی موجب مملوکیت صدور نمی گردد و صدور کلیه کالاها و خدمات مجاز است به جز موارد اشیاء عتیقه و میراث فرهنگی، الام خاص دامی، تباتی و ذرایعی که جنبه حفظ ذخایر زنگنه داشته باشند. (بصরه بند

ب- صادرات کالاهایی که دولت برای تامین آنها یارانه مستقیم پرداخت می کند، تنها با پیشنهاد دستگاه مربوطه و تصویب شورای اقتصاد مجاز است. در این صورت کلیه صادر کنندگان موظفند گواهی مربوط به عودت کلیه یارانه های مستقیم پرداختی به کالاهای صادر شده را قبل از خروج از وزارت امور اقتصادی و دارایی اخت کنند.

(بصরه بند ه)

ج- اخت هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است. (بند ب)

۲- در ماده ۱۳ قانون مقررات صادرات و واردات آمده است، کلیه کالاهای صادراتی کشور ( به استثنای نفت خام و فرآورده های پایین دستی آن که تابع مقررات خاصی است) از هر گونه تعهد یا پیمان ارزی معاف می باشد.

۳- ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم تصریح نموده است که ۱۰۰٪ درآمدهای حاصل از صادرات از شمول مالیات معاف هستند.

۴- بر اساس دستور جناب آقای دکتر رحیمی معاون اول رئیس جمهوری، نمایندگان دولت و بخش خصوصی طی چند جلسه در ارتباط با روشی برگشت ارزهای حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور مذاکرات می سوطی انجام دادند که نتایج حاصله در تاریخ ۱۳۹۱/۸/۷ در قالب یک توافق ۶ ماده ای به امضای طرفین رسید. این توافق که در راستای ایجاد شفافیت در عرصه صادرات کشور انجام شد، از یک سو موجبات اطمینان دولت از برگشت

روزگار ارزهای قابل واقعیت چرخه اقتصادی کشور را فراهم نمود و از سوی دیگر باعث اطمینان خاطر صادر کنندگان از ثبات

مدیریت فریبت عمومی

دیوان عدالت اداری  
۱۴۰۱/۰۴/۰۱



سیاستها و باربداری، به نامه های حمامتی دولت از صادرات کشور گردید.

۵- به منظور اتخاذ تدابیر و راهکارهای مناسب جهت برآون رفت از شرایط فعلی و دور زدن تحریم، ستاد تدبیر ویژه در کشور تشکیل شده است. به عبارت دیگر هدف از تشکیل ستاد تدبیر ویژه با عنایت به سیاست تسهیل در برابر تعیین، تهیه سیاستها، برنامه‌ها و مقررات ویژه جهت تسهیل فرآیند واردات و صادرات می‌باشد.

۷- شایان ذکر است صادرات غیر نفتی کشور در سال چاری، علیرغم تحریمهای اقتصادی و فشارهای خارجی، پیش

## فَلَا تُنْبِغُوا لِهُوَيْ أَنْ تَعْدِلُوا

### وَاوَّلَمْ

از ۳۰ درصد افزایش یافته و ارزهای حاصله نیز بر اساس آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت به چرخه اقتصادی کشور وارد گردیده است. زیرا بدون برگشت ارز و یا معادل ریالی و کالایی آن به چرخه اقتصادی کشور علاوه تداوم تولید و استمرار فرآیند صادرات امکان پذیر نخواهد بود علاوه بر این همان طور که مستحضر پیده صادرات، موتور محركه تولید و محور توسعه پایدار کشور محسوب می‌گردد و موجب رونق تولید، ایجاد اشتغال، ایجاد ارزش افزوده، برقراری عدالت اجتماعی و شکوفایی اقتصاد ملی و همچنین صدور فرهنگ غنی ملی و اسلامی کشورمان به اقصی نقاط دنیا خواهد شد. در شرایط حساس کنونی کشور، درجه اهمیت ارزهای صادراتی، در شرایط که ارزهای نفتی کاهش یافته است، برای مدیریت اقتصاد کشور (واردات کالاهای استراتژیک و تامین مواد اولیه و کالاهای واسطه ای مورد نیاز صنعت و معدن) بسیار بالا است.

- با عنایت به اینکه بخشنامه ها و نامه های صادره از سوی دستگاههای اقتصادی صدرالذکر بر خلاف قانون برنامه پنجم توسعه کشور و قانون مقررات صادرات و واردات می باشد، خواهشند است دستور فرمایید جهت بررسی و ابطال مقررات موصوف اقدام مقتضی به عمل آید.

متن بخشنامه های مورد اعتراض به قرار زیر است:

الف: بخشنامه شماره ۱۶۲۱۸/۱۰-۲۰۰/۱۳۹۱/۸/۱۰-۲۰۰ با عنایت به قرار زیر است:

"با توجه به مقررات مواد ۳۳ قانون برنامه چهارم توسعه و ۱۰۴ قانون برنامه پنجم توسعه و با عنایت به جزء ه بند ۴ تصویب نامه شماره ۲۰۰۸۲/ت/۲۱-۱۳۸۴/۴/۲۱ و بند ۲ تصویب نامه شماره ۹۴۲۹/ت/۳۲۱۷۲-۶ تصویب نامه شماره ۱۳۸۸/۲/۶-۳۹۶۴۱/ت/۲۲۷۸۸ و تصویب شماره ۱۳۸۷/۱/۱۴ بدین وسیله مقرر می‌گردد، از آنجا که به منظور اعطای معافیت صادرات کالا یا خدمات لازمست ابتدا صادرات تیپیدن درآمد مذکور احراز گردد، بنابراین درآمدهای ابرازی تحت عنوان صادرات با احراز یکی از شرایط

توکیم

و محدود است

دیپلم فخریت عمومی

دیوان عدالت اداری

۱۰/۱۰/۱۴۰۰

شماره

لیٹریٹریت

لیست ۱

**فَلَا تُبَغِّلُوا الْهُوَى أَنْ تَعْذِلُوا**

۱۰

زیر قابلیت اعطای معافیت را خواهند داشت.

۱- ارز حاصل از صادرات در حساب ارزی مودی داخل کشور واریز شده و با توجه به صورتحساب بانکی مربوط ورود آن به کشور احراز شده باشد.

۴- مستندات یا گواهی فروش ارزی به مرکز مبادلات ارزی و یا سایر مراجع قانونی.

۳- معادل کالا با خدمات صادر شده، کالا یا خدمات وارد گشته باشد.

در ضمن در صورتی که هر یک از مودیان چندول شماره ۱۲ فرم اظهارنامه مالیاتی را تکمیل ننموده اند ساموران مالیاتی در زمان رسیدگی یا اخذ اطلاعات لازم تسبیت به تکمیل فرم مذکور اقدام و آن را پیوست گزارش رسیدگی نمایند.<sup>۱۱</sup>

ب- پیش‌نامه شماره ۱۰۷۴۳/۱۰۰/۵/۲۶-۲۰۰ سازمان امور مالیاتی کشور  
"احتراماً بازگشت به نامه شماره ۱۰۰/۹۴۰/۵/۷-۹۱/۱۰۰ در خصوص مالیات سود تسعیر ارز مرتبط با روش  
صادرات غیر نقی، مراتب را به شرح ذیل به آگاهی می‌رساند:

۱- بر اساس ماده ۱۰۵ قانون مالیات‌های مستقیم جمع درآمد شرکتها و درآمد ناشی از فعالیتهای انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تучیل می‌شود، پس از وضع زبانهای حاصل از منابع غیر معاف و کسر معافیتهای مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد، مشمول مالیات په نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهد بود.

۲- بر اساس بند ب ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است.

۳-یه موجع رأی شورای عالی مالیاتی به شماره ۱۳۷۵/۴/۵۲۵۹ ۱۴-۳۰/۴/۱۴ همان طور که طبق پند ۲۴ ماده

رونوشت

میکولان عدالت اداری

...../(f+/-)/+/-a)

آدرس: تهران پورگراه شهید ستاری بلوار شهداد مخبری فرش خلبان ایران زمین

## فلا تثیروا التهوي آن تعذلوا

دانایمه

۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس اصول متداول حسابداری با شرط اتخاذ روش پیکواخت طی سالهای مختلف، به عنوان هزینه قابل قبول شناخته شده است، بالطبع درآمد حاصل از تسعیر ارز نیز صرف نظر از منشاء تعصیل آن باید به عنوان یکی از اقلام درآمد در احتساب درآمد مشمول مالیات منظور گردد و معافیت درآمد حاصل از صادرات موضوع ماده ۱۴۱ قانون یاد شده دلیل بر معافیت درآمدهای بعدی که به لحاظ نگاهداری با کاربرد ارز حاصل از صادرات به دست می‌آید، نخواهد بود.

با عنایت به مراتب فوق و نظر به اینکه در محاسبه درآمد مشمول مالیات اشخاص اعم از حقوقی و حقوقی زیان حاصل از تسعیر ارز به عنوان زیان منابع غیر معاف لحاظ می‌گردد لذا سود حاصل از تسعیر ارز نیز به تبع آن در عداد درآمدهای مشمول مالیات قرار می‌گیرد."

ج- پخشانمه شماره ۱۶۳۳۸۳/۲۸۴/۸/۱۳۹۱-۲۰۰۸/۸/۱۶۳۳۸۳ گمرک جمهوری اسلامی ایران

"۵- به هنگام تنظیم اظهارنامه (أخذ شماره کوتاژ) از کلیه صادرکنندگان کالاهای غیر نفتی (کلیه کالاهای به جز نفت خام) اظهارنامه ارزی بر اساس فرم اعلام نحوه مصرف ارز حاصل از صادرات اخذ و در سامانه اطلاعات ارزی (سیستم آمار تجارت خارجی) در آینده نزدیک در کلیه گمرکات اجرایی راه اندازی خواهد شد ثبت نمایند، لازم به ذکر است، گمرکاتی که قادر سامانه مذکور می‌باشند مکلفند اطلاعات مربوطه را به صورت هنگامی به حوزه نظارت گمرک مربوطه ارسال تا نسبت به ثبت آن در سیستم مجبور اقدام شود، همچنین صادرات کالا از مناطق آزاد تجاری و مناطق ویژه اقتصادی نیز مشمول اخذ اظهارنامه ارزی می‌باشد.

تبصره ۱: میزان تعهد ارزی مأمور در خصوص صادرات از محل ورود موقت مواد اولیه موضوع ماده ۵۱ قانون امور گمرکی مطابق تفاوت ارزش عام (پایه صادراتی) باکسر ارزش مواد اولیه وارداتی طبق فرمول ذیل محاسبه می‌شود، ارزش‌های ورود موقت مندرج در پروانه متناسب با کیل مصرف- ارزش پایه صادراتی- میزان تعهد ارزی از محل

ورود موقت

فوکس  
دوپوش  
تحمیل هریت عموص  
دیوان عدالت اداری  
۰۰۰۷۱۶۲۱/۱۰/۳

## فلا تُنْعِنُ الْهُنْوَيْ آنَ تَعْدِلُوا

### دانایمه

تبصره<sup>۲</sup>: ارزشگذاری کالاهای صادراتی که فاقد سابقه ارزش پاشند حداقل طرف مدت ۴۸ ساعت توسط کمیته فرخ گذاری انجام و سپس نسبت به صادرات کالا اقدام شود.

تبصره<sup>۳</sup>: در صورتی که میزان ارزش اعلامی پس از اظهار و رسیدگی در گمرک اصلاح گردد ارزش مندرج در پروانه گمرکی پس از اصلاح ملاک عمل می باشد. "

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۱۸۶۱۲/۱۲/۲۱ د-

۱۳۹۴/۵/۳۱ توضیح داده است که:

"جناب آقای دربین

مدیرکل محترم هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

سلام علیکم

احتراماً، عطف به کلاسه پرونده ۹۲/۸۰۸ به استحضار می رساند، این دفتر پیشتر اقدام به ارسال لایحه شماره ۱۳۹۱/۱-۴۰۰/۱۶۲۱۸ و ۱۳۹۱/۳۰۷۲۰-۲۱۲/۱۰/۲۲ کرده است. از آنجا که (ابطال بخشندۀ های شماره ۱۳۹۱/۱۰/۲۵-۲۰۰/۲۱۰۱۶) سازمان امور مالیاتی کشور موضوع خواسته شرکت تولید ایران اتومبیل سایها به کلاسه ۹۲/۵۰۰ و شرکت گروه صنعتی زر ماکارون به شماره ۹۲/۴۶ نیز بوده و در لایحه ارسالی به کلیه کلاسه های پاد شده نیز اشاره شده است. پادآور می شود به لحاظ متفق شدن موضوع شکایت دیوان عدالت اداری به استناد مواد ۸۲ و ۸۵ نسبت به شکایت سایر شکایت در پرونده های کلاسه ۹۲/۵۰۰، ۹۲/۲۴۶ و ۹۳/۳۹۶ قرار رد درخواست را طی دادنامه شماره ۱۳۹۲/۲۰-۴۵۸ و ۱۳۹۳/۷-۱۴-۱۱۵۸ صادر و اعلام کرده است."

همچنین مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره ۱۴۶۱۵/۱۲/۲۱ د-

۱۳۹۵/۶/۱۷ توضیح داده است که:

توکیپی "پرگست به لایحه شماره ۹۲/۳-۲۰۸/۹۲ و جلسه مورخ ۸/۶/۹۵ آن هیأت، موضوع شکایت «اتفاق

دو نوشت فرازیر اصل ۹ است

سازمان امور مالیاتی

دیوان عدالت اداری

۱۰۰۰/۱۰/۲۴

تاریخ: ۱۳۹۱/۵/۲۵-۲۰۰/۱۰۷۴۳ شماره

شماره:

پیوست:

## فلا تثبّطوا الْهُدُىٰ أَنْ تَعْلَمُوا

### دانایمه

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران» به خواسته ابطال نامه شماره ۱۳۹۱/۵/۲۵-۲۰۰/۱۰۷۴۳ سازمان امور مالیاتی کشور به پیوست تصویر پاسخ شماره ۱۳۹۵/۶/۱۵-۵/۲۳۲/۲۴۱۸۲ دفتر فنی و حسابرسی مالیاتی فرستاده می شود و به شرح زیر به استحضار می رساند:

الف- با توجه به اینکه نامه یاد شده مورد درخواست ابطال، تنها در پاسخ به نامه شماره ۹۱/۱۰۰/۹۴۰/۷ «سازمان توسعه تجارت ایران» در حیطه وظایف و صلاحیتهای قانونی رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور صادر گردیده و در بردارنده هیچ گونه قاعده حقوقی متنضم حق و تکلیف تازه نمی باشد، بلکه تنها با استناد به مواد ۱۰۵، ۱۴۱، ۱۴۸ «قانون مالیاتهای مستقیم» مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحیه های بعدی و بند (ب) ماده ۱۰۴ «قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه» و رأی شماره ۱۳۹۵/۵/۱۴-۳۰/۴/۵۲۵۹ شورای عالی مالیاتی احکام قانونی بیان شده است، بنابراین نامه موضوع درخواست ابطال از دسته مصوبات و نظام نامه های دولتی خارج می باشد. از این رو با استناد به بند ۱ ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به لحاظ عدم صلاحیت، قابل طرح در هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان نمی باشد.

ب- درباره مفاد شکواییه شاکی نیز پیشتر دادنامه های شماره ۱۱۵۸/۱۴-۲۰۰/۳/۲۰-۴۵۸-۴۵۹ و ۱۳۹۳/۷/۱۴-۲۰۰/۴/۵۲۵۹ دال پر قرار رد درخواست ابطال بخشنامه های ۱۳۹۲/۸/۱۰-۲۰۰/۱۶۲۱۸ و ۱۳۹۲/۸/۱۰-۲۰۰/۲۱۰۱۶ پس دلیل صدور بخشنامه تازه به شماره ۱۳۹۲/۱۰/۹-۲۰۰/۱۷۶۶۵ متنضم لغو بخشنامه های مورد شکایت به موجب بخشنامه جدید، صادر گردیده است، بنابراین با استناد به مواد ۸۲ و ۸۵ «قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری» مصوب ۱۳۹۲ از حيث منتفی شدن این بخش از موضوع شکایت، درخواست صدور قرار رد شکایت شاکی را دارد.

همچنین مدیر کل دفتر حقوقی گمرک جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره ۱۳۸۵-۱۳۹۴/۹/۲۹-۲۹ دست دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده، توضیح داده است که:

**قوییم روشن** "موارد مختص تمهیمات سکاد تدبیر ویژه اقتصادی و ابلاغیه وزارت امور اقتصادی و دارایی از محل مصوبات محدود شده است"

دیوان عدالت اداری  
۱۴۰۰/۰۶/۰۳

## فَلَا تَنْبَغِي الْهُوَيْ أَنْ تَعْدِلُوا

دانایمه

دریافتی جلسه مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۶ در زمان تحولات شدید ارزی و مشکلات تبعی حادث شده در بخش تجارت خارجی، موضوع وفق بند (۵) مندرج در بخش‌نامه شماره ۱۳۹۱/۸/۳۰-۲۸۴/۸/۱۶۳۸۸۳ معاونت فنی و امور گمرک وقت، به گمرکات اجرایی ابلاغ و تکلیف گردید به هنگام تنظیم اظهارنامه صادراتی (اخذ کوتاز) از کلیه صادرکنندگان کالاهای غیر نفتی (کلیه کالاهای به غیر از نفت خام)، اظهار نامه ارزی بر اساس فرم اعلام نوعه مصرف ارز حاصل از صادرات اخذ گردد که در نهایت و پس از پیگیری های بعدی متوجه به وضع مصوبه شماره ۱۴۷۲۶۵-۹۲/۲۱۰/۴۰۹۰۴ ت ۱۳۹۲/۱۲-۴۹۸۶۷ هیأت وزیران گردید که طبق نامه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۲۳ دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت ایران در نهایت طی بخش‌نامه تبعی ردیف ۴۶۵ - ۱۳۹۲/۱۰/۲۴ دفتر صادرات گمرک ایران مفاد بند ۵ بخش‌نامه مورد ادعای شاکی «شماره ۱۳۹۱/۸/۳۰-۲۸۴/۸/۱۶۳۸۸۳» در خصوص تکمیل فرم نوعه مصرف ارز حاصل از صادرات) لغو گردید. بدین اعتبار ادعای شاکی مبنی بر ابطال بخش‌نامه شماره ۱۳۹۱/۸/۳۰-۲۸۴/۸/۱۶۳۸۸۳ گمرک ایران به لحاظ لغو آن طی بخش‌نامه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۲۴-۴۶۵ دفتر صادرات گمرک ایران منتظر و رسیدگی به آن موضوعیت ندارد. از این رو از آن مقام استدعا دارد ضمن رد شکایت شاکی از نتیجه به انضمام نسخه ای از دادنامه صادره گمرک جمهوری اسلامی ایران را مطلع نمایند. ضمناً آقایان کیهان بیگی (نماینده دفتر صادرات گمرک ایران) و امیر زکی یونس رحیم آبادی (نماینده دفتر حقوقی) جهت ادائی توضیحات به حضور قان معرفی می گردند.

ب- رئیس اتحادیه تولیدکنندگان، و صادرکنندگان فرش ایران به موجب شکایتنامه شماره ۱۴۷۵-۱۳۹۵/۱۱/۱۱ اعلام کرده است که:

"احتراماً به استحضار من رساند سازمان امور مالیاتی، کشور بدون در نظر گرفتن ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی که صراحتاً بدون هرگونه قيد و شرطی مصوب نموده ۱۰۰٪ درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالای صنعتی و محصولات بخش کشاورزی (شامل محصولات زراعی، بافی،

**دایرو طوره میلیون**  
**دو روشن**

## فلا تُبْغُوا الْهُوَيْ أَنْ تَعْلَمُوا

وادیمه

غیر نفتی به خارج از کشور صادر می شوند از شمول مالیات معاف هستند. در صورتی که به استناد بخش‌نامه شماره ۹۵/۲۵ ۱۳۹۵/۴/۲۲-۲۰۰/۹۵/۲۵ صادره توسط رئیس سازمان امور مالیاتی، به تعدادی از صادرکنندگان فرش دستباف مالیات کلانی به نام تسعیر ارز، برگ تشخیص مالیات صادر شده که این امر باعث رکود کلی صادرات فرش دستباف گردیده به طوری که صنعت فرش دستباف در حال از بین رفتن و بیکار شدن باقی‌گان فرش گردیده است. لذا این اتحادیه در اعتراض به این برگ تشخیصها و جلوگیری از رکود بیشتر صنعت فرش دستباف بیکار شدن باقی‌گان اعلام می دارد که به هیچ وجه بخش‌نامه مالیاتی صادره نمی تواند ناقض قانون مصوب مجلس شورای اسلامی شود. خواهشمند است دستور قرمازید جهت جلوگیری از فاجعه در حال وقوع، بخش‌نامه فوق الاشاره صادره توسط سازمان امور مالیاتی را بطل نمایند.- رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران "

متن بخش‌نامه شماره ۹۵/۲۵ ۱۳۹۵/۴/۲۲-۲۰۰/۹۵/۲۵ که مورد اعتراض قرار گرفته به شرح زیر است:

"پیرو دستور العمل شماره ۹۳/۵۲۴ ۱۳۹۳/۶/۲۲-۲۰۰/۹۳/۵۲۴ درخصوص تسعیر نرخ ارز و با توجه به سولات مطرح

شده درخصوص سود و زیان حاصل از تسعیر ارز فروشهای صادراتی بدین وسیله اعلام می دارد:

۱- درخصوص فروشهای صادراتی که وجه آن به صورت ریالی دریافت می گردد، چنانچه طبق مستندات مربوطه احراز گردد امر صادرات تحقق یافته و وجه حاصل از صادرات طبق مدارک و مستندات به ریال دریافت و در حسابهای مربوطه در دفاتر تیز به ریال ثبت گردیده باشد (از جمله صادرات به کشورهای عراق و افغانستان که به صورت ریالی انجام می گیرد مگر این که طبق اسناد و مدارک ارزی بودن آن احراز گردد)، تسعیر ارز در این گونه موارد موضوعیت نداشته و همچنین فارغ از ریالی یا ارزی بودن فروشهای صادراتی اعطای معافیت مالیاتی صادرات با رعایت کلیه مقررات قانونی مربوط امکان پذیر خواهد بود.

۲- درخصوص فروشهای صادراتی که وجه آن به صورت ارزی دریافت می گردد، چنانچه صادرکنندگان در زمان

دوفوشت پیوست ۱۰۷ صفحه اصل است  
دیوان عالی دستوری  
دیوان عالی دادگستری  
۱۳۹۵/۱/۱۰

فَلَا تُتَبَّعُوا النَّهْوَيْ أَنْ تَعْدِلُوا

۲۰۷

انجام صادرات فروشها را با نرخ ارز مرجع یا نرخ ارز مبادله‌ای (از جمله نرخ مندرج در پروانه صادرات) در دفاتر ثبت نموده لیکن در تاریخ نسوبیه و یا تاریخ ترازنامه از نرخ ارز توافقی نزد صرافی مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (آزاد) برای تسعیر ارز حاصله استفاده نمایند، در این حالت تفاوت نرخ ارز اعم از نرخ ارز مرجع یا نرخ مبادله‌ای با نرخ ارز توافقی نزد صرافی مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (آزاد) در تاریخ انعام صادرات از نظر مالیاتی به عنوان فروش صادرات تلقی می‌گردد و صرفاً تفاوت نرخ ارز توافقی نزد صرافی مورد تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (آزاد) در تاریخ اولیه و تاریخ‌های بعدی مبنای محاسبه سود یا زیان تسعیر ارز قرار می‌گیرد. متاد این بخشندامه در مورد پرونده‌های مالیاتی عملکرد سال ۱۳۹۱ و به بعد که در مراحل رسیدگی با دادرسی مالیاتی مطرح می‌باشدند لیز جاری می‌باشد.<sup>۱۰</sup>

- در پاسخ به شکایت مذکور، مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی به موجب لایحه شماره ۶۶۶/۲۱۲-د-

۱۳۹۶/۲/۲۷ توضیع داده است:

"در پرونده کلاسه ۹۵/۱۴۸۰ موضوع شکایت «اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران» به خواسته ابطال بخشنامه شماره ۹۵/۲۵ ۱۳۹۵/۴/۲۲-۲۰۰/۹۵ مخصوصاً در مورد امور مالیاتی کشور، به پیوست تصویر نامه شماره ۹۵/۲۳۲۲-۱۹۰۹/۲/۱۳۹۶ دفتر قضیه و حسابرسی مالیاتی که متنضم پاسخ به مفاد دادخواست شاکی می‌باشد، به اتفاقام تصویر دادنامه‌های شماره ۳۷۳-۳۷۴/۱۱/۲۴ و شماره ۱۳۹۴/۱۱/۲۴-۹۹/۱۲/۷ ۱۳۹۵/۷/۱۰/۱۳-۷۹۱ و شماره ۱۳۹۵/۱۰/۱۰/۱۳-۷۹۰ مبنی بر اصناف دیوان مبنی بر رد شکایت و دادنامه شماره ۱۳۹۵/۱۰/۱۰/۱۳-۷۹۱ دیوان عدالت اداری مبنی بر قرار درخواست، در خصوص پرونده‌های کلاسه ۹۴/۸۱۸، ۹۴/۳۵۳، ۹۴/۱۰۴۱ و ۹۴/۱۰۴۱ (موضوع شکایت نسبت به دستور العمل شماره ۹۳/۵۲۴ ۱۳۹۳/۶/۲۲-۲۰۰/۹۳) و همچنین رأی شماره ۹۴/۵۲۵۹-

**۱۴-۵/۵/۱۳۹۷** هیات عمومی شورای عالی مالیاتی جهت استعفه از ارسال می گردد.

# دیوبند مکتبہ علوم دینیہ

## دادگاه

مطابق بند ۵ نامه صدرالذکر « تقریر به اینکه مطابق بند ۲۶ ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم زیان حاصل از تسعیر ارز بر اساس اصول متداول حسابداری مشروط بر اتخاذ روش یکنواخت طی سالهای مختلف، به عنوان هزینه قابل قبول شناخته شده است، بالطبع سود حاصل از تسعیر ارز نیز صرفنظر از منشاء تحصیل آن بایستی به عنوان یکس از اقلام درآمد در اختساب درآمد مشمول مالیات منظور گردد لذا معافیت درآمد حاصل از صادرات دلیل بر معافیت درآمدهایی که به لحاظ نگهداری یا کاربرد ارز حاصل از صادرات به دست می‌آید، نخواهد بود. ضمن اینکه رأی شماره ۱۳۷۵/۵/۱۴-۳۰/۴/۵۳۵۹ هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی نیز موید این نظریه می‌باشد. یادآور می‌شود، در اجرای بند (ب) ماده ۴۵ « قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور » مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و به موجب ماده ۷۳ قانون یاد شده، از ابتدای سال ۱۳۹۶ « سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف است. »

با استناد به مقاد نامه مذکور و دادگاههای مورد اشاره و نظر به عدم تقض و تجاوز به قوانین و عدم خروج از صلاحیتهای ذاتی سازمان امور مالیاتی کشور در راستای مواد ۷ و ۹ (بند ث آن) از آییننامه اجرایی بند (الف) ماده (۵۹) « قانون برنامه سوم توسعه ... » موضوع مصوبه شماره ۲۷۱۳۳/ت ۲۳۹۱۳-۱۰/۶/۱۰ هیأت وزیران، با توجه به ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رسیدگی و رد شکایت شاکی را درخواست می‌نماید. در پایان خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایید که از سازمان امور مالیاتی کشور جهت حضور در جلسه هیأت تخصصی و هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (حسب مورد) دعوت به عمل آید. »

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۷/۹/۱۳۹۶ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به

 صندوق رأی مبادرتی گذره است.  
**قوچی** برو اصله و است

 دیوان عدالت اداری  
 میراث‌های میراثی  
 دیوان عدالت اداری

تاریخ:

شماره:

پوست:

## فلا تُشْبِهُوا الْهُوَى أَنْ تُعَدِّلُوا

دانگاه

## رأی هیأت عمومی

الف - نظر به اینکه به موجب بخشنامه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۹-۲۰۰/۱۷۶۶۵ سازمان امور مالیاتی، بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۸/۱۰-۲۰۰/۱۶۲۱۸ سازمان مذکور کان لم یکن اعلام شده است و پیش از این قرار شماره ۴۵۸-۴۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۳/۲۰ در اجرای ماده ۸۵ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ صادر شده، بنابراین به لحاظ انتفاع موضوع، موجبی برای رسیدگی مجدد به درخواست ابطال بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۸/۱۰-۲۰۰/۱۶۲۱۸ وجود ندارد.

ب - در خصوص بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۸/۳۰-۲۸۴/۸/۱۶۳۳۸۳ گمرک جمهوری اسلامی ایران نظر به اینکه به موجب بخشنامه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۷-۱۲۴/۱۷۸۴۶۵ همان مرجع بند ۵ بخشنامه مутبرض عنه لغو شده است و شکایت ناظر بر بند ۵ این بخشنامه در خصوص فرم اعلام نحوه مصرف ارز حاصل از صادرات است، بنابراین به لحاظ انتفاع موضوع موجبی برای رسیدگی و ابطال این بند وجود ندارد و بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۹/۲۳-۲۱۰۴۹۲۲ سازمان توسعه تجارت مبتنی بر مصوبه مورخ ۱۳۹۱/۸/۱۶ کارگروه اقتصادی ستاد تدبیر ویژه اقتصادی تصویب شده و مستقلآ متضمن قاعد آمره الزام آور نیست، بنابراین از مصاديق مقررات ماده ۱۲ قانون تشکیلات و آئین دادرسی دیوان عدالت اداری نیست و قابل طرح در هیأت عمومی تشخیص نشد.

ج - مطابق بند الف ماده ۱۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم، صد درصد درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده کالای صنعتی و محصولات بخش کشاورزی (شامل محصولات زراعی، یاغی، دام و طیور، شیلات، جنگل و مرتع) و صنایع تبدیلی و تکمیلی آن و پنجاه درصد درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهایی که به منظور

تحمیل بلاتکلیف به اهداف صادرات کالاهای غیر نفتی به خارج از کشور صادر می شوند از شمول مالیات معاف

**درونوشت** **جز ای اصل ۱ است**

دیوان عدالت اداری

آدرس: تهران شهر گراه شهید ساری بلوار شهید مطیری نبش خیابان ایران زمین

۰۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰

۴۷۸ تاریخ:

شماره:

پیوست:

## فُلَّا تَبِعُوا الْهُوَى أَنْ تَعْدُوا

### و/و نامه

هستند و بر اساس بند (ب) ماده ۱۰۴ قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاهای غیر نفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است و مطابق مدلول ماده ۳۶ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ و بند (ب) ماده ۱۴۵ قانون احکام دالیس برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف بوده و در نتیجه احکام مواد ۳۶ و ۴۵ قوانین یاد شده در تبیین اراده مقنن بوده و موبید مراتب است. نظر به اینکه بخشنامه شماره ۱۰۷۴۳/۱۰۰/۹۵/۲۵-۲۰۰/۱۳۹۱/۵/۲۴-۲۰۰/۱۳۹۵/۴/۲۲ سازمان امور مالیاتی کشور، سود حاصل از تسعیر ارز با منشاء صادرات مشمول مالیات قرار داده است، بخشنامه مذکور مغایر قوانین یاد شده است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ ابطال می شود.

محمد کاظم پهرامی

رئيس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

مذکور مصوب است از: شهریور ۱۳۹۲

میرزا محمد علی

دیوان عدالت اداری